

Γράφει ο **Μάκης Γεωργιάδης**

Υπάρχουν χίλιοι τρόποι για να τρελαθείς κι υπάρχουν κι άλλοι τόσοι για να λές “υπομονή”. Πώς θα ακουγόταν η ελεγεία σε ένα έγκλημα; Πόση εντύπωση θα έκανε ένα μονόστηλο ειδησάριο σε τοπική εφημερίδα, το οποίο θα περιέγραφε το σκηνικό της αποτρόπαιης πράξης με ένα άνθρωπο βουτηγμένο στο αίμα; Με συντηρημένο κρανίο και πεσμένο μπρούμυτα στην πόρτα της αποθήκης ενός πολυκαταστήματος. Μια τεράστια αναστάτωση στην πολιτεία. Μια οχλοβοή και μια υπόθεση ενδεδειγμένη για αστυνομικούς ντεντέκτιβ και δημοσιογράφους.

Ποιος είναι το θύμα και ποιος ο θύτης; Πότε ακριβώς τελέστηκε το έγκλημα; Πώς και με τι όργανο; Γιατί άραγε;

Κάποια στοιχεία είναι εύκολο και γρήγορο να εξιχνιαστούν. Η ταυτότητα θα εξακριβωθεί από την αστυνομία. Ένας ευπόληπτος επιστάτης χωρίς προηγούμενα πάρε δώσε με το νόμο. Ο ιατροδικαστής θα αποφανθεί για την ώρα τέλεσης της δολοφονίας και το όργανο ή ό,τι χρησιμοποιήθηκε ως όπλο και θα ανακοινώσει πως επρόκειτο για ένα ρόπαλο. Μα πόσα τέτοια εγκλήματα δεν έχουν γίνει. Είτε για ερωτική αντιζηλία, για οικονομικές διαφορές και σκοτεινές δραστηριότητες... Χάνεται ο αριθμός. Μα πάντα οι δολοφόνοι αφήνουν ίχνη και ο νόμος τιμωρός και θριαμβευτής σε κλασικό σενάριο αμερικανικής ταινίας.

Μπορούν να συμβούν τέτοια περιστατικά τους καιρούς που τεμαχίζεται η αξιοπρέπεια και πουλιέται σε φτηνά κομμάτια στο παζάρι; Μπορεί να συμβεί κάτι τόσο φριχτό για τη χαμένη αξιοπρέπεια; Στον τόπο του εγκλήματος, ένα μπλοκ ζωγραφικής με τις σελίδες γεμάτες παιδικές ζωγραφιές, ένα αδειανό μπουκάλι αλκοόλ και ίσως και μερικά αποτσίγαρα. Στην τελευταία σελίδα του μπλοκ ζωγραφισμένη από χέρι ενήλικα μια αγχόνη και μια διεύθυνση. Η ιστορία θα μπορούσε να έχει πλοκή και αγωνία, Το μυστήριο όμως λύνεται γρήγορα και μπορεί να μοιάζει η αλήθεια με κοφτερή λεπίδα. Ο δράστης μπορεί να είναι κι αυτός θύμα,

αιωρούμενος στο κενό μεταξύ μιας μεταλλικής γέφυρας κι ενός ποταμού. Το σημείωμα με μια συγγνώμη και με δυο λόγια για εξιλέωση από τη ντροπή, την οργή, το μίσος και το άγχος βρέθηκε σε ένα άδειο σπίτι που μαρτυρούσε την παρουσία ότι κάποτε έμεναν εδώ άνθρωποι. Κάποτε έμεναν άνθρωποι που δεν γνώριζαν τη λέξη «αυτοδικία». Την εκδίκηση και την παραφροσύνη.

Κάποτε ήταν άνθρωποι που δεν φαντάζονταν πως ο εξευτελισμός θα γινόταν προϋπόθεση ισχνης επιβίωσης. Όταν κομματιάστηκε και πουλήθηκε φτηνά η αξιοπρέπεια ο παραμορφωτικός καθρέφτης της λανθάνουσας σκέψης αναγνωρίζει λάθος εχθρούς πρώτα απ' όλα στο ίδιο το υποκείμενο και μετά συνήθως σε λάθος στόχους και διόδους διοχέτευσης της οργής. Σε μια πορεία εσωτερικής κατάρρευσης μπορεί να φαντάζει λογικό να φταίνει τα σκυλιά και όχι τα αφεντικά τους. Μπορεί να φταίνει οι επιστάτες, τα γρανάζια μιας μηχανής, οι οποίοι πραγματοποιούν εξευτελιστικούς ελέγχους στους υπαλλήλους μην τυχόν και κρύβουν στις τσέπες τους κλοπιμαία ευτελούς αξίας. Τρόφιμα, εργαλεία, ρούχα... ο,τιδήποτε. Φταίει το γρανάζι κι όχι ο κατασκευαστής της μηχανής κι ο εμπνευστής των ευτελισμών.

Πόση απανθρωπιά μπορεί να κρύβεται σε πολιτείες ξένες και αλλότριες... ίσως και πιο κοντινές. Πλάι μας; Εκεί που χιλιάδες έχουν υποκύψει στα σύνδρομα του Ιαβέρη και συμβάλλουν με έναν τρόπο σε αυτοδικίες και αυτοχειρίες. Η αποθέωση του «εαυτού» στο καθημερινό κανιβαλισμό και ως πρώτο συνθετικό στα ολισθηρά παράθυρα που ανοίγει η απελπισία. Όταν γραφτούν οι Άθλιοι της σημερινής εποχής, κάποιος σύγχρονος Αγιάννης ίσως να πει πως η λύση είναι η εξέγερση πριν η αξιοπρέπεια κομματιαστεί και αρχίσει να πουλιέται σε φτηνά τεμάχια στην αγορά...

XVIII - III - 2014